

**Короткий опис завдань
із розвитку творчого мислення під час вивчення казок**

Казка з новим закінченням

На уроці з вивчення казки «Лисичка та Журавель» пропоную дітям допомогти казковим героям – змінити казку так, щоб Лисиця і Журавель і надалі були добрими друзями.

З казки зникли всі іменники (дієслова)

У наш час діти знають багато казок. Для того, щоб підтримати інтерес, внести елементи гумору, зосередити увагу на знайомому творі, рекомендується розказувати казки з пропусками іменників чи дієслів.

Наприклад, на уроці з вивчення казки «Рукавичка» вчитель повідомляє, що розбіглися з казки усі слова (частини мови), крім дієслів. Що вийшло?

«...йшов ... бігла ... біжить ... залізла... жити ...скаче ... питає ...». Це саме завдання можна зробити не тільки веселим, а й розвивальним, трохи змінивши й ускладнивши завдання. Наприклад: із казки «Рукавичка» зникли всі іменники. Що вийшло? Чи зрозуміла для нас казка? Пропоную зробити казку зрозумілою, але без іменників. Якщо діти не здогадуються, як це зробити, підказую: замість іменників треба вживати прикметники. Учні придумують для кожного персонажа прикметники, які вказують на будь-які ознаки персонажа (за зовнішністю, за характером тощо), наприклад: лисиця – рижа, хитра, лицемірна; зайчик – пухнастий, довговухий, м'який, лякливий; ведмідь – клишоногий, велетенський, кремезний тощо.

Серіал у казці

Сучасне телебачення насичене серіалами. Навіть улюблений мультфільм «Марійка і Ведмідь» перетворився на серіал. Пропоную учням

продовжити казку про Колобка кількома епізодами (серіями), при цьому називаю тільки головну подію серії у загальному вигляді, наприклад:

- 1 серія – традиційна казка;
- 2 серія – Колобок врятувався і вирушив додому;
- 3 серія – Колобок опинився вночі в лісі на самоті, врятувався;
- 4 серія – Колобок заблукав, врятувався;
- 5 серія – Колобок повернувся додому.

Щоб дати поштовх дитячій фантазії, допомагаю запитаннями: Що або хто допоміг Колобку (чарівні предмети, істоти, друзі)? Де і як він їх узяв (зустрів)?

Якщо вистачає часу, можна організувати роботу в групах (група придумує одну серію). У кінці, на етапі підсумку уроку, діти відповідають на питання: Чия серія була найцікавішою? Чому?

Кольорові казки

Пропоную дітям скласти казку одного кольору. Наприклад «Жовта казка»: в ній буде багато предметів жовтого кольору (про жовте сонечко, яке подружилось з кульбабкою, ...)

Казки від фантастичних явищ

Пропонується дітям уявити, що:

- з крана на кухні потік апельсиновий сік;
- з тучі замість дощу стали падати цукерки;
- над нашим містом летіло НЛО з чарівником;
- мама з татом купили килим і не знали, що це килим-літак.

Казки від перевтілень

Пропоную учням уявити себе котом (квіткою, метеликом, вітром, олівцем і т.д.). Що з вами відбувалося? Які пригоди сталися?

Ім'я і казка

Назвати своє ім'я (або ім'я будь-якої людини) і на ту букву, з якої починається це ім'я, пригадати назву тварини. Скласти казку із цими героями. (Марина та мурашка, Ігор та індик, ...)

Рятівні ситуації в казках

Це завдання формує в учнів уміння оцінювати ситуацію, знаходити вихід із складних, непередбачених обставин, бути винахідливим, наполегливим.

«Одного разу зайчик вирішив скупатися в річці. Заплив він далеко від берега. Раптом почалася буря, і він почав тонути ...»

Запропонуй свої варіанти порятунку зайчика.

Колаж із казок

Вивчаючи українські народні казки в 3 класі, пропоную дітям придумати сюжет нової казки, в якій герої казки «Дружні звірі» зустрілися з Колобком і вирушили у гості до півника Голосисте Горлечко та мишенят на ім'я Круть і Верть («Колосок»). Варіантів і переплетінь ситуацій із різних казок може бути безліч, важливо тільки не забути про головних, первинних героїв – і вийде «Колаж із казок».

Знайомі герої в нових обставинах

Такий прийом розвиває фантазію, «осучаснює» казку. Умова для створення нової казки одна: головні герої залишаються ті самі, але потрапляють у нові обставини. Наприклад, Телесика не змія схопила, а інопланетяни забрали до іншої планети («Телесик», 2 клас).

Казка від веселого вірша

Веселі вірші допомагають дітям складати неймовірні казки. Вони розвивають у дітей почуття гумору. Текст вірша служить відправною точкою для письменництва.

2 клас. Дві подушечки диванні
 Вчились плавати у ванні,
 Раз – пірнули, два – пірнули,
 А на третій – затонули.

Ліна Біленька

3 клас. Де Іванко? – запитав
 Наш учитель Тому.
 Та він ногу поламав,
 І побіг додому.

Грицько Бойко

Ну хіба таке годиться?!
В тебе знову одиниця!
А мене сьогодні, мамо,
Запитали знов те саме.

Грицько Бойко

Казки від загадок

Головний персонаж цієї казки – це її відгадка. Художні образи, які містить загадка, дають поштовх дитячій фантазії – учні використовують їх у казці.

2 клас. Прийшла вона із довгим віником
 На бесіду із нашим півником.

Схопила півня на обід
І замела мітлою слід.
3 клас. На синьому полі пасеться
тисяча овець,
серед них – срібний баранець.

Казки від прислів'я

Два фольклорні жанри – прислів'я і казки – єднає така риса, як повчальність. Це завдання використовую в 4 класі, оскільки прислів'я характеризується переносним значенням. Щоб сюжет казки відображав головну думку, що міститься в прислів'ї, учень має усвідомити його глибинний зміст, а не зрозуміти буквально. Наприклад: «Треба нахилитися, щоб з криниці воді напитися».

Це саме стосується і наступного завдання.

Казки від фразеологізму

Крокодилові сльози.

Про те, як хлопчик кожного ранку лив крокодилові сльози. Це всім дуже не подобалось, і ...